

2005 YILINDA BULDAN ve KÖYLERİNDE DOĞAN ÇOCUKLARA VERİLEN AD'LAR.

Hüsamettin TAT
Araştırmacı-Yazar

Yeni doğan her çocuğa isim koymak insanlık tarihinin çok eski bir geleneği ve gereksinimidir. Yeni doğan çocuğuna güzel bir isim koymak ise anne babanın en önemli görevlerindedir. Çocuğa verilecek olan ismin anlamı, onu taşıyan çocuğun kişiliğini, geleceğini onun toplum içindeki başarısını ve yerini belirleyecektir. Belki de çocuğa ömür boyu eşlik edecek ismi koyarken dikkat edilmesi gereken en önemli noktalardan biri de ismin anlamını bilmektir.

Hepimizin bildiği gibi yaşamımızda gelenek görenek adet ve ananelerimiz vardır. Bazen yaşamımızda yaptığımız davranış ve hareketlere göre bu adet gelenek ve görenekler devreye girmektedir. Çocuğa ad koymada da adet gelenek devreye girmekte ve uygulanmaktadır.

Çocuk doğduğunda isim verileceği zaman isim verecek kişi adet ve geleneklerimize göre; Çocuğun sağ kulağına ezan, sol kulağına da kamet okuyarak üç kez çocuğun konulacak ismini yine çocuğun kulağına seslenerek görevini tamamlamış çocuğun ismini koymuş olur.

2005 yılında Buldan ve köylerinde doğan ve nüfus kaydı yaptırmış toplam 418 çocuk adı üzerinde yapılmış olan bu çalışmada; Adlar, genel sayısal veriler, ad verme geleneği ve adların nelere göre verildiği incelenmiş ve bu bilgilere dayanılarak değerlendirme yapılmıştır.

a) Genel sayı

| | |
|--------------------------------------|--------------|
| a1) Erkek çocuk adları sayısı | : 214 |
| a2) Kız çocuk adları sayısı | : 204 |
| Toplam sayı | : 418 |

b) Sıklıklarına göre adlar**b1) Erkek Çocuk adları (En çoktan en aza doğru)****Sayısı Adlar**

- 6 İbrahim
 5 Mehmet
 4 Ahmet, Ali, Murat, Ramazan
 3 Furkan, Hasan, Hüseyin, Musa, Onur, Veli, Yaşar, Yusuf
 2 Atakan, Aykut, Batuhan, Bedirhan, Berkay, Emirhan, Emrah, İsmet, Kaan, Mertcan, Mustafa, Orhan, Osman, Rasim, Ufuk, Volkan.

1 Abdullah, Adem, Ahmet Atlan, Ahmet Naci, Ahmet Samet, Ahmet Tuncay, Akif Aykut, Ali Berk, Ali Efe, Ali Galip, Ali İhsan, Ali Kerem, Alper, Alper Melik, Anıl, Arda, Arda Rahman, Ayberk, Aytaç, Baki, Barış, Bekircan, Berat, Berat Tolunay, Berkant, Burak Ömer, Celalhan, Cengiz, Cengiz Kaan, Ceyhun Emre, Cihangir, Çağan, Davut, Deniz, Doğan Yavuz, Dursun Emirhan, Dursun Eren, Efe, Emircan, Emre, Enes, Enes Hayati, Erdem, Erdoğan, Esat, Eyüphan, Fuat Emirhan, Furkan Ali, Galip, Galip Rıza, Gültekin, Güray, Hakkı Furkan, Halil, Halil Ali, Halil Alp, Halil Can, Halil İbrahim, Hamdi, Hikmet Talha, Himmet, Hüseyin Eftal, İbrahim Emre, İbrahim Semih, İdris, İlker, İshak İbrahim, İsmet Doğan, İsmet Furkan, İsmet Selman, İzzet Can, Joseph Malik, Kadir, Kemal, Kubilay, Kutay, Mahmut, Mehmet Ali, Mehmet Can, Mehmet Mert, Mehmet Polat, Mehmet Tayfur, Mehmet Yasin, Melih, Melih Muhammet, Meriç Kaan, Merthan, Metin, Muhammet, Muhammet Ali, Muhammet Hazar, Muhammet Malik, Musa Fatih, Mustafa Berkant, Mustafa Kemal, Muzaffer, Nadir, Nazmi, Ogulcan Samet, Oğuz Han, Olcan Osman, Orçun, Osman Harun, Osman Kadir, Ozan, Ömer Faruk, Pertev Kaan, Rafet Can, Recep, Rıdvan Çağlar, Sabahattin Anıl, Sabri Deniz, Salih, Salih Efe, Samet, Samet Ali, Selim Burak, Semih, Sercan, Serdar, Sergen, Süleyman, Şevki, Tuna, Umut Yasin, Veysel Cihan, Yasin Barış, Yavuzhan, Yunus Emre, Zafer.

b2) Kız Çocuk adları En çoktan en aza doğru)**Sayısı Adlar**

- 6 Yağmur
 4 Fatma, Hatice, Sıla
 3 Büşra, Döndü, Eda, Emine, Sinem.
 2 Aleyna, Ayşe, Beyza, Burcu, Duygu, Elif, Elifsu, Esra, Gülizar, Melek, Melike, Melisa, Merve, Özge Nur, Sena

1 Aelye, Armağan, Arzu, Asiye, Aslı, Aslı Nur, Asude, Ayça, Ayin, Aylin Melek, Aynur, Ayşe Aleyna, Ayşe Gül, Ayşe Naz, Ayşe Nur, Ayşe Rya, Ayşegl, Ayşenur, Bahriye, Begm, Beyza mm, Buse, Büşra Gizem, Cemile Selen, Ceren, ağla Melis, Defne Lara, Derya, Dilek, Dudu, Duygu Dudu, Ece, Ece Hilal, Ejlem, Elif Beren, Elif Gl, Esra Sevim, Eşe İclal, Eyll, Ezgi Zeren, Fadime Binnur, Fatma Betl, Fatma Ceren, Fatma Nur, Fatma Sena, Fatmagl, Fazilet, Feride, Fethiye Naz, Fidan, Gamze, Gaye Hilal, Gizem, Gonca, Glbahar, Gldeniz, Glfem, Glin İlkim, Glşah Berra, Glten, Hale, Halise, Havva, Huriye, Huriye İlayda, Irmak, Ismahan, İclal, İlayda, İlnur, İmahan, İpek, İrem, İrem Cennet, İrem Esmâ, İrem Nur, İrem Sema, Kamelya, Kbra Nur, Kbragl, Liva, Melda Berra, Melise, Meryem, Mısra, Mine, Mnevver Merve, Naile Berrak, Nehir, Nesibe, Neslihan Sıla, Neşe, Nezihâ Nur, Nilay, Nilsu, Nisa, Nisa Nur, Nur, Nurdan, Nurgül, Nurseli, Nursena, ykw, zlem, Pınar, Rabia Nur, Rana, Raziye Fatma, Remziye, Rumeysa Hazal, Rüya, Safiye, Seher İkra, Selenay, Sema Evrim, Seniha Naz, Sevcan, Simanur, Sude, Sude Naz, Sude Nermin, Sude Nur, Sudenaz, Sultan, Şengül Nur, Şerif Yaprak, Şeyma, Şimal, Şükriye sena, Ümmühan Merve, Yağmur Aysema, Yağmur Dudu, Yasemin, Yeliz, Yosun, Zehra Nur, Zehra Saadet, Zeynep, Zeynep Kübra, Zmray.

c) Buldan ve köylerinde ad verme geleneğine göre adların verilme sebepleri

Buldan ve köyleri memleketimizde olduğu gibi ata erkil bir aile yapısına sahip olduğundan büyüklere saygıdan dolayı genellikle anne ve baba yada aile büyüklerinin isimleri çocuklara verilmektedir. Bu durumun da sülale ve sürekliliğin devamını sağlama amacı gttğu görülmektedir.

Bu arda doğumu yapan anne geleneklere göre verilen isimlere boyun eğmekte geleneğe uymaya çalışmaktadır. Eğer konulan isime aile içerisinde itirazlar ve isteksizlikler görülürse isimler çift isim olarak verilmektedir. Büyüklerin yanına varıldığında çocuklara verilen büyüklerin ismi ile hitap edilmekte oradan uzaklaşıldığında ise ek verilen isimler zikredilmektedir. Bazen iki babanın ve iki annenin isimleri birleştirilerek verildiği olmuştur. Kısmen de olsa kız çocuğu isimlerinde nur'landırmaya, erkek çocuğu isimlerinde de can'landırmaya gidilerek günümüz modasına uyulmuştur. Bunun yanı sıra dini isimler pek gündeme getirilmemiş genellikle isimler konulurken; bölge halkının Bir yanının İstanbul, bir yanın İzmir gibi büyük illere bağlı olması ve dışarıya açık olmaları isim çeşitliliğini artırmış ve ağdaş isimlerin çok konulduğu grlmştir.

Çok az sayıda da olsa yabancı isimlere rastlanılmıştır. Bu da yurt dışına iř için giden ve orada evlenen, yada yurt dışından buraya gelen komşu ülkelerin kadınılarıyla yapılan evlilikten doğan çocuklarda grldğu sanılmaktadır.

Sonuç olarak şunu diyebiliriz ki eskiden din büyüklerinin, anne ve babaların, dedelerin isimleri konulurken bazı etkenlerden dolayı ad çeşitliliği artmış bu yüzden çeşitli ve farklı adlar meydana çıkmıştır.

Kaynakça

1. Samet Çetinbay Selahattin oğlu 1982 doğumlu
2. Yaşar Aşçı Ömer oğlu 1950 doğumlu
3. Emine Çelik Ömer kızı 1962 doğumlu
4. Durmuş Karasu Mustafa oğlu 1939 doğumlu
5. Ramazan Dinmez Hasan oğlu 1959 doğumlu
6. İbrahim Yıldız Ahmet oğlu 1968 doğumlu
7. Mehmet Tıkıroğlu Nazmi oğlu 1968 doğumlu
8. Ahmet Saltıker Kemal oğlu 1964 doğumlu
9. İbrahim Demirel Kemal oğlu 1979 doğumlu